

POKRYWAĆ SIĘ (14) *vb impf*

się (10), sie (4).

o oraz a jasne.

inf pokrywać się (1). $\diamond$ *praes 3 sg* pokrywa się (4). $\diamond$ *3 pl* pokrywają się (5). $\diamond$ *praet 3 pl m pers* pokrywali się (1). *subst* pokrywały się (1). $\diamond$ *con 3 pl m pers* by się pokrywali (1). $\diamond$ *part praes act* pokrywając się (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w. s.v. pokryć.

1. [Ukrywać się, chować się przed kimś: Tam [...] poczęli tym głaszać, że ten Gostaus jest w ziemi a w tym to powiecie Dal, który się pokrywa, a chciałby ku królestwu przyjść. *KromHist* 9.]

2. Ukrywać prawdę o sobie (6) :

a. Nadawać sobie lepsze pozory, chce pokazać się w lepszym świetle [czym] (2) : iż [...] prawdziwemu Chryśtyáninowi [...] nie godzi się nigdy [innych prześladować] [...] pod płafzczykiem chwały Bożej/ którą się niektorzy pokrywaią/ żeby się dla niey gotowi byli z drugimi drapác *CzechEp* 27.

[W przeni:

Zwrot: »pokrywać się owczym odzieniem«: Z tąd tedy/ pokrywa się ten wilk [tj. szatan] owczym odzieniem; Chryśtuśem/ Wiarą/ Ewángelią *HerbOdpow* Hh6.]

Przeni (1) :

W porównaniu (1): Gdyż herby nie pomogą do złych obyczaiow/ [...]. Acz więc káždy by Káłztan fkorą się pokrywa/ Ktory z wirzchu nadobny/ we wnętrz zgniły bywa. *RejWiz* 101.

b. Falszywie podawać się za kogoś [czym] (4) : Ieśli wiele ieśt tych ktorzy się wiarą Chryśtuśową/ y kościołem iego pokrywaią: [...] wśzyfcy prawdziwym kościołem być nie mogą. *SkarJedn* 37, 34.

Zwroty: »fałszywym się tytułem pokrywać« (1): Przetoż nam thego pilna potrzebá/ ábyśmy prawdziwy Kościoł poznać mogli/ áby ták y inśzy/ y my fałszywym się tytułem nie pokrywáli. *RejPos* [143²].

»imieniem [jakim] się pokrywać« (1): Rządki był Kátholik: drudzy imieniem tylko Kátholickim się pokrywáli/ á Arryánłkim się towarzysztwem mázáli *SkarŻyw* 392.

3. Uzasadniać, tłumaczyć swoje złe postępowanie [kim, czym] (3) : *CzechEp* 51; gárdziliście káplánem/ y krolem/ y innym przełożeństwem/ wolnością się Beliálłką pokrywaiąc/ á iármá wdzięcznego Chryśtuśowego y pośtułzeństwą nośić niechcąc. *SkarKazSej* 674a.

W porównaniu (1): *CzechEp* 35 cf *Szereg*.

Szereg: »zakładać się i pokrywać« (1): ále w ten [sposób to uczynię]/ áby się ci záfłtydzili/ [...] ktorzy tym oycom/ więcey niż łowu Bożemu wierzą: y nimi się w káżdey y nagorłzey ípráwie śwey/ iáko Adam z Ewą w íprośny y wftyd przynofzący nágości iáko winnikámi záfłádaią y pokrywaią *CzechEp* 35.

4. W funkcji szeroko rozumianej strony biernej (5) :

a. Być zasłanianym [czym] (1) : gdzie był íklep w íkále wykowány: y inne komory/ ktore się wielkim á gálężystym páłmowym drzewem/ pokrywały. *SkarŻyw* 50.

b. Być ukrywany, chowanym, mieścić się; przeni (1) :

Zwrot: »pokrywać się w sercu [czyim]« (1): *OrzJan* 126 cf *Szereg*.

Szereg: »taić się i pokrywać się« (1): żem y tych rzeczy tknąć musiał/ które sie tają y pokrywają w głębokim fercu/ wyłokiéy mądrości wálzéy Kró: M. OrzJan 126.

c. *Być trzymanym w tajemnicy, tajonym, maskowanym (3) :*

W przeciwstawieniu: »pokrywać się ... odkrywać się« (1): Pokrywa się [operiet se] nienawiść przy zwodzeniu (lecz) odkrywa się złość iey we zborze. *BudBib Prov 26/26.*

α. *Być pokazywanym w lepszym świetle [czym] (1) :* Iuż kázda rzecz zacniey[za ozdobiona bywa/ A iuż sie iey nikczemność pięknócią pokrywa. *RejWiz 8.*

β. *Być wyrażanym przy użyciu metafory, symbolu, paraboli [w czym] (1) :* VZywánie przypowieści/ y párából/ y táiemney mowy/ w ktorey się co wielkiego y mądrego pokrywa/ iest stárodawne/ y ludziom mądrym zwyczáyne. *SkarKaz 79a.*

Synonimy: 1. *chowac się, chronić się, taić się.*

Formacje współrdzenne cf KRYĆ.

Cf [POKRYWAJĄCY SIĘ]